

Jämtland International Development
Collaboration Agency
Jämtlandsgrupp för internationellt samarbete
VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

Unga kvinnor lär sig traditionellt hantverk i Guatemala.

JIDCA – Jämtlandsgrupp för internationellt samarbete är en ideell och obunden organisation, som har funnits sedan 1984.

JIDCA samlar in pengar genom gåvor, medlemsavgifter, lotterier, fikaförsäljning och solidarisk handel. Alla pengar som JIDCA samlar in går direkt till projekten. De projekt som JIDCA stödjer riktar sig till kvinnor och barn. Det handlar om att betala skolavgifter för elever, eller stötta skolor med renoveringar, skolmaterial eller skolmat.

Styrelse 2019

Ordförande	Christina Hedin
Vice ordförande	Kurt Johansson, kontaktperson Holili
Kassör	Uno Svaleryd
Sekreterare	Eva Grönberg, solidarisk handel
Ledamot	Sara Wallentin, kontaktperson La Textileria
Ledamot	Elin Olofsson, media och hemsida
Ledamot	Maria Mohlin
Ledamot	Luanna Bastos
Ledamot	Maj Gustafsson, kontaktperson Kiriko
Ersättare	Christine Eriksson
Ersättare	Kia Näslund
Ersättare	Pia Mosten
Revisor	Jan Rönngren
Revisor	Olle Lundgren
Ers. revisor	Kiflom Gebremariam
Valberedning	Anna-Lena Stöök,
Valberedning	vakant

Möten och sammankomster

Under 2019 har styrelsemöten hållits den: 15 januari, 10 april, 13 maj, 26 augusti, 16 september, 29 oktober och 10 december. Årsmötet var den 19 mars och då talade Christina Hedin om UNESCO - Creative Cities.

JIDCA har deltagit med information och försäljning av solidarisk handel på Glokala dagen på Mittuniversitetet, på Jamtli på nationaldagen samt på Brunflo hembygdsgråds höstmarknad. JIDCA har också arrangerat ett möte där Abdelrahin Abdelmotalib, "Abbe", pratade om arbetet i flyktinglägren i Sudan. Författaren Elin Olofsson skulle vid samma möte prata om berättelsens makt, om att skildra flickors och kvinnors liv och villkor. Tyvärr blev hon förhindrad att komma på grund av stopp i trafiken i blixthalkan som då rådde.

Solidarisk handel

Den solidariska handeln fyller flera syften, dels ger ett stort bidrag till JIDCA's projekt, under 2019 blev det 31 000 kr, dels ger den arbetstillfällen där produkterna tillverkas då det är Fair trade produkter som säljs. Slutligen ger den solidariska handeln en möjlighet att berätta och informera om JIDCA's verksamhet och därmed ett bra tillfälle att rekrytera nya medlemmar. En del av den solidariska handeln sker på medlemsmöten och på enskilda tillfällen som Nationaldagen, Brunflo hembygdsgårds höstmarknad och Glokala dagen på Mittuniversitetet. Det finns även möjlighet att handla Fair trade varorna vid andra tillfällen genom att kontakta den ansvarige för solidariska handeln i Östersund, Eva Grönberg. Den största delen av solidariska handeln sker kontinuerligt genom Marie Strömbäcks försäljning till tre ICA-butiker, på STF's fjällstugor, på Vålådalens fjällstation, Edsåsdalens Sportbod, Ljungdalens vandrarhem samt i hennes hem i Vålådalen i den s.k. Världsbutiken.

Bokslutskommentar 2019

Årets resultat är ett överskott på 55 875 kronor. De utbetalda bidragen (60 800 kronor) har varit lägre än tidigare år och kommer från de bidrag som kommit från medlemmarna. Den övriga verksamheten, exempelvis fikaförsäljning och solidarisk handel ger också ett överskott som kan användas till stöd till projekt. Den solidariska handeln bedrivs på ett engagerat sätt och ger ett överskott till föreningen på drygt 31 000 kronor. De administrativa kostnaderna är låga och täcks mer än väl av medlemsavgifterna. Medlemsavgifterna är 17 000 kronor högre än de administrativa kostnaderna. Dessa överskott kan framöver användas som stöd till de nya projekt, som nu planeras. Ett bidrag till ett projekt i Jidca går som alltid direkt till mottagarna, men bidrag kan också ges med intäkter från den andra verksamheten.

Medlemmar och medlemskap

Föreningen har cirka 130 medlemmar. De flesta bor i Jämtland, men det finns också medlemmar i många andra orter runt om i Sverige.

JIDCA är medlem i: Forum Syd

Tack

- Ett stort **TACK** till alla trogna bidragsgivare, föredragshållare, ansvariga för solidarisk handel och alla andra som på olika sätt medverkat till att JIDCA kunnat stödja kvinnor och barn i andra länder.
- Ett varmt **TACK** till alla medlemmar och andra JIDCA-vänner som vid möten av olika slag ställer upp och hjälper oss att ordna en trivsamt miljö med servering av kaffe och hembakt bröd.

Östersund januari 2020, / JIDCAs styrelse

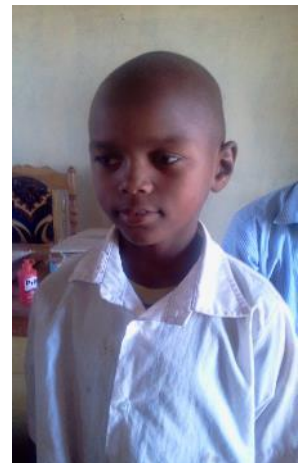
Holili

JIDCA har under mer än 10 år lämnat stöd till två familjer i byn Holili i Tanzania. I huvudsak har stöd getts så att barnen har kunnat gå i skolan. Det finns ingen skolavgift i grundskolan men eleverna behöver skolböcker, skor och skoluniform samt betala för skollunchen. När eleverna går i grundskola är avgifterna relativt låga och kostnaden för detta är mindre än 1000 kr per år.

Skolsystemet i Tanzania består av Primary school (grundskola) i sju år. Därefter följer secondary school i fyra år vilket kan närmast jämföras med högstadiet i Sverige. Därefter kan eleverna gå ytterligare två år för att bli behörig till högre studier eller så kan eleverna gå en yrkesutbildning. Några är också inackorderade och då tillkommer kostnader för mat och logi.

Det har nu gått 10 år sedan JIDCA började ge stöd till dessa barn och de har alltså blivit äldre och de flesta har redan slutat skolan. Stödet som JIDCA:s givare har bidragit med har gjort det möjligt för dessa barn att gå i skolan och gå många fler år än vad som annars skulle vara möjligt. Några har också fått en yrkesutbildning tack vare bidragen från JIDCA.

Nu återstår bara Emmanuel och Peter som ännu går i skolan och JIDCA räknar därefter med att avsluta detta projekt efter år 2020.

Bilder från 2012–2018 visar att barnen växer och det är stor skillnad på husets standard.

Kiriko Special School, Kenya

Kiriko Special School ligger i den lilla byn Kiriko där JIDCA sedan 2018 stödjer internatskolan för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar. Skolan som startades på 1990-talet har ungefär 70 elever. Eleverna tränas i språk och enkel matematik, daglig hygien och visst hantverk. De använder dans, musik, idrott mm som en del av verksamheten.

Skolan söker också upp föräldrar med barn som har funktionsnedsättningar och stödjer dem i sitt föräldraskap och de jobbar även med att åstadkomma attitydförändring i synen på funktionsnedsättningar. Många funktionshindrade i Kenya lever i fattigdom och de har bristande möjligheter att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. De tillhör en kategori som är lågt prioriterad i det kenyanska samhället.

Eleverna bor på internat eftersom de kommer från avlägsna byar och varken föräldrar eller skolan har möjlighet att hämta och skjutsa varje dag. En del elever kommer från utsatta miljöer och för dem fungerar boendet som ett räddningscenter. Många barn med funktionsnedsättningar försummas eftersom de betraktas som mindre värda. Skolans personal består av fyra lärare och 17 övriga, bland annat lärarassistenter och internatpersonal. Lärarlönerna betalas av staten, men till den övriga personalen utgår bara ett mycket litet statsbidrag. De föräldrar som har möjlighet betalar skolavgift. I övrigt är skolan beroende av donationer för sin verksamhet. På skolområdet finns en internatbyggnad för flickorna och en äldre byggnad som tidigare rymde ett internat för pojkarna.

Under 2018 och början av 2019 bidrog JIDCA med cirka 200 000 kr för att bygga ett nytt internat för pojkarna. Den gamla internatbyggnaden hade mycket undermåliga sanitära utrymmen. Den nya byggnaden rymmer två sovsalar med plats för totalt 40 bäddar, fyra toaletter och fyra duschrum samt sovrum för internatpersonalen. JIDCA har fortlöpande informerats om bygget genom bilder, fakturor och kvitton och genom besök från föreningen.

Internatbyggnaden blev klar och invigdes i början av 2019. JIDCA-medlemmen Sven Gustavsson deltog vid invigningen, då han berättade om JIDCA:s verksamhet för politiker, skolstyrelse, föräldrar och allmänhet.

La Textilería i Yalambojoch, Guatemala

JIDCA stöttar sedan 2018 en verksamhet för barn och kvinnor i norra delarna av Guatemala. Verksamheten är kopplad till utbildningscentret Niwan Nha i Yalambojoch och kallas La Textilería och har existerat som fritidsverksamhet för tjejer i åldrarna 6–14 år sedan 2002. Juana Jorge Domingo är fritidsledare sedan 2004 och gått endast fem år i grundskolan, men har under åren vidareutbildat sig. I november 2016 blev Juana klar med sin gymnasieutbildning och har kompletterat med en rad kortare kurser. Läsåret i Guatemala börjar i januari och slutar i oktober och därmed hade La Textilería hade under 2019 verksamhet från 8 januari till den 29 november samt det traditionella julfirandet den 23–24 december. Vinterlovet pågår fram till måndag den 6 januari. I Guatemala har skolorna inga sommarlov. Två grupper finns i verksamheten, Nipgruppen och Fritidsgruppen.

Nipgruppen

Unga kvinnor i åldern från 14 - 30 år lär sig brodera ursprungsfolket Chujs folkdräkt "Nip". Under inbördeskriget hindrades de Chuj-kvinnor som flydde till Mexiko att använda sina folkdräkter och vid återvändandet var det ytterst få kvinnor som ännu kunde brodera det komplicerade mönstret. Nu arrangeras årligen nipkurser och varje år utbildas ca 14 kvinnor i detta hantverk.

Fritidsgruppen

Inskrivning varade bara ett par dagar i januari och sedan var kvoten fylld, 30 tjejer i åldern från 6–14 år kunde börja fritids. De flesta tjejerna går i statliga skolan på förmiddagen. Några av deltagarna har tyvärr slutat gå i skolan, redan efter årskurs tre eller fyra. Fritidsgruppen är i La Textilería på eftermiddagarna fyra dagar i veckan.

Under de veckor som tidigare högstadieläraren Ana har haft studiecirkel i centret har en del av de större flickorna deltagit i dessa. Det har varit kurser i matematik, geografi, schack och origami. Plus en läsecirkel i biblioteket. I februari och maj arrangerade Juana picknick till Rio Salchilá med bad, bollspel och andra lekar. Samtidigt tillagades kycklinggryta med grönsaker och ris. Som tidigare ägnas en del av tiden i La Textilería åt bollspel och utomhuslekar, både på torget i centret Niwan Nha och på byns fotbollsplan. Under regntiden ibland inne i Folkets Hus, stora salen.

Julafton

Som traditionen bjuder firade Juana jul med flickorna i eftermiddagsgruppen. Måndag den 23 december huggs cypressen och kläs. Eftersom gruppen var så stor blev detta i Folkets Hus, stora salen. Där fanns plats för dans och lekar. Julafton bjöd på julbord med kycklingryta, popcorn och tamarind/hibiskus-dryck. Alla flickorna fick presenter. Juana åkte till Huehuetenango och köpte en stor säck begagnade kramdjur i secondhandbutik.

Situationen i regionen

Migrationen till USA från Guatemala präglade verksamheten årets första månader. Den 25 december 2018 dog en åttaårig pojke från Yalambojoch i gränspolisens förvar i USA. Pojken – Felipe Gómez Alonzo – lekte som liten i systugan medan mamman Catarina broderade sin Nip, därefter gick han i förskolan (se artikel i MayaNytt april 2019). Felipes äldre syster Catarina var fram till dödsfallet en av de flitigaste deltagarna i fritidsgruppen, duktig på broderi. Men då brodern dog slutade hon både i mellanstadieskolan och i fritids. Trots Felipes död fortsatte föräldrar i byn riskabla resorna norrut. En tonårstjej i Nip-gruppen åkte med sin far till USA före påsklovet. De lyckades ta sig över gränsen, även ett par tjejer i eftermiddagsgruppen försvann på detta sätt.

När så många män lämnade byn under några få månader blev en negativ konsekvens att många av de kvarvarande barnen slutade gå i skolan, deras arbetskraft behövdes i majsodlingarna, för att hämta ved med mera. I eftermiddagsgruppen på La Textilería var det speciellt tjejer i åldern 10–14 år som slutade. Juana fick istället ta emot en stor grupp småtjejer i åldern 6–8 år. De yngre tjejerna behövde från början mycket hjälp med att lära sig brodera och rutinerna i systugan. Med så många arbetskrävande deltagare fick Juana minska antalet till 28 tjejer i gruppen.

I början av juni förändrades situationen för migranterna från Centralamerika dramatiskt. USA började direkt-avvisa familjer till Mexiko. Och i Mexiko sattes nybildade nationalgardet in både vid USA-gränsen i norr och på gränsen till Guatemala i söder. Vilket betyder att migrationen från Yalambojoch nästan har upphört. Sammanlagt knappt en fjärdedel av byborna i Yalambojoch lyckades ta sig till USA inklusive många barn. Men en hel del har inte lyckats hitta arbete och får därmed svårt att betala skulderna till "los coyotes" (människosmugglarna). Och några har redan deporterats.

JIDCA har under 2019 stöttat La Textilería med 45 000 kr. JIDCA har också startat en dialog med Mittuniversitet om möjlighet för socionomstudenter att göra sin praktik på centret bland annat för att studera migrationens påverkan på barnens uppväxtvillkor.